

Hvad trækker en lystfisker til?

Jensen, Carsten Lynge; Olsen, Søren Bøye

Published in:
Sæt pris på naturen

Publication date:
2018

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Jensen, C. L., & Olsen, S. B. (2018). Hvad trækker en lystfisker til? I J. S. Schou, J. Jensen, & B. J. Thorsen (red.), *Sæt pris på naturen* (s. 42-47). Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet.

Hvad trækker en lystfisker til?

Carsten Lyng Jensen og Søren Bøye Olsen

Resume

På baggrund af et internetspørgeskema udsendt til tyske lystfiskerturister undersøges det, hvilke egenskaber ved et fiskested, som er bestemmende for 'den gode lystfiskeroplevelse' blandt forskellige typer af lystfiskere. Ved hjælp af et valghandlingseksperiment værdisættes de enkelte egenskaber, og på baggrund af denne viden vil de danske kommuner bedre kunne målrette deres aktiviteter mod at tiltrække flere lystfiskerturister.

Turismepenge i natur

Mange danske kommuner søger at iværksætte en erhvervspolitik, som kan tiltrække arbejdspladser, men konkurrencen er generelt hård. Turismeerhvervet er en af de sektorer, som oplever global vækst. Tal fra Visit Denmark viser, at i 2016 gav kyst- og naturturisme (uden for de store byer i Danmark) 19,7 millioner overnatninger af udenlandske turister og en omsætning på 19,3 mia. kr¹. Det er vigtigt, at man i kommuner gør sig bevidst om, hvordan man kan tiltrække turister, selvom kommunen ligger langt fra de store byer. Man behøver ikke nødvendigvis at investere i nye museer etc., for ofte vil noget af det, turisterne efterspørger og vælger feriested ud fra, være naturoplevelser - og her har landkommunerne ofte mere at tilbyde end bykommunerne.

¹ Kyst- og naturturisme omfatter turisme uden for København, Aarhus, Odense og Aalborg.

Med afsæt i ovennævnte ideer blev der på Københavns Universitet i 2010 gennemført en analyse af tyske lystfiskerturisters efterspørgsel efter 'den gode lystfiskeroplevelse' med fokus på lystfiskerferie i Danmark. Projektet blev finansieret med tilskud fra Direktoratet for FødevareErhverv. Formålet med undersøgelsen var at afdække, hvilke egenskaber ved lystfiskeriet, der bidrager til den 'gode oplevelse', og i hvor høj grad. Et vigtigt resultat af undersøgelsen er, at lystfiskerturister *ikke* er ens med hensyn til, hvad de betragter som 'den gode lystfiskeroplevelse'. Derfor kan kommuner med fordel fokusere på, om de naturgivne og forvaltningsmæssige forhold i kommunen rummer elementer, som kan målrettes og markedsføres mod udvalgte segmenter af lystfiskerturister og dermed øge den økonomiske vækst.

Den gode lystfiskeroplevelse

Undersøgelsen anvender et valghandlingseksperiment til at sætte værdi på de forskellige egenskaber ved et fiskested, som bidrager til 'den gode lystfiskeroplevelse'. Data er indsamlet ved hjælp af et internetspørgeskema udsendt til 11.504 tyske statsborgere, hvoraf 1.006 svarende, at de tidligere havde dyrket lystfiskeri på ferie i udlandet. Værdisætningen skete ved, at lystfiskerturisterne blev bedt om at forholde sig til en række valgsituationer, hvor de skulle vælge mellem forskellige hypotetiske fiskesteder, som adskilte sig fra hinanden på en

række egenskaber ved fiskepladsen: 1) naturoplevelsen, 2) vandkvaliteten, fangstmulighederne, 3) antallet af fangede fisk, 4) størrelse af fiskene, 5) antallet af andre lystfiskere på fiskepladsen, 6) transportafstand til fiskepladsen, samt 7) prisen på et dagsfiskekort til fiskepladsen. Fordele ved denne metode er, at det er muligt at estimere lystfiskerturisternes betalingsvillighed for hvert enkelt af de angivne egenskaber ved fiskepladsen.

Et eksempel på en af de valgsituationer, som de tyske lystfiskere blev bedt om at forholde sig til, er vist i tabel 1. I spørgeskemaet, som var oversat til tysk, var de enkelte egenskaber yderligere uddybet, og deltagerne skulle hver især svare på i alt seks forskellige valgsituationer.

Ud fra besvarelserne fra de tyske lystfiskerturister blev følgende afdækket: 1) turisternes betalingsvillighed for specifikke egenskaber ved fiskestedet under en ferietur til Danmark, og 2) hvilke forhold, som gav forskellige typer af lystfiskerturister den gode oplevelse.

Tabel 1. Valghandlingeksperiment for tyske lystfiskerturister.

Hvilket fiskested foretrækker du?			
	At fiske på fiskested A	At fiske på fiskested B	Ingen af disse
Fangstmulighed (antal)	Høj fangstmulighed	Lille fangstmulighed	
Fiskenes størrelse	Mindre fisk og enkelte større fisk	Store fisk og mulighed for rekordstore fisk	
Naturen	Lille naturoplevelse	Medium naturoplevelse	
Fiskevandets kvalitet	Helt rent og klart	Nogenlunde rent og klart	
Afstand til fiskestedet	Transport under 4 km	Transport over 20 km	
Antallet af lystfiskere	Der er enkelte andre lystfiskere	Der er ikke andre lystfiskere	
Udgifter til dagskort	€40	€15	€0
Marker dit valg her	☐	☐	☐

Resultaterne af undersøgelsen bygger på svar fra tyske lystfiskerturister, som har været i forskellige lande, hvilket har den fordel, at det giver et nuanceret billede af, hvad der skal til for at kunne tiltrække nye turister, som ikke tidligere har været i Danmark. Desuden bygger resultaterne her udelukkende på svar fra dedikerede lystfiskerturister, som angav, at mulighederne for og kvaliteten af lystfiskeriet havde stor betydning for deres valg af ferieland. Af alle de adspurgte angav 65 %, at lystfiskeri er vigtigt eller meget vigtigt for deres valg af feriedestination, Det er disse turister, man især vil kunne tiltrække med en aktiv indsats, der er målrettet i forhold til lystfiskerturisternes præferencer.

Fangst, natur og trofæ

Resultaterne viser, at lystfiskere har et meget forskelligt syn på, hvilke egenskaber ved fiskepladsen, der er vigtige for at opnå 'den gode lystfiskeroplevelse'. De tyske lystfiskere kan således deles op i tre segmenter: 1) Fangst-orienterede, 2) Natur-orienterede, og 3) Trofæ-fiskerierorienterede. En beskrivelse af segmenterne og styrken af deres præferencer er angivet i tabel 2.

Tabel 2. Identificerede lystfiskersegmenter og deres relative præferencer for egenskaber ved fiskesteder.

	Fangst-orienterede (andel 57 %)	Natur-orienteret (andel 24 %)	Trofæ-fiskerierorienteret (andel 19 %)
Præferencer for egenskaber ved fiskestedet			
Øget fangstmulighed	★★★★	-	★
Øget fiskestørrelse	-	★★	★★★★
Bedre naturoplevelse	★★	★★★★	★★
Højere vandkvalitet	★★★★	★★★	★★★★
Kortere afstand mellem overnætningssted og fiskestedet	★★	★★★	★★★★
Færre lystfiskere på fiskestedet	★★★	★★	-
Oplysninger om lystfiskerne			
Alder	Primært yngre end 30 år	Primært yngre end 40 år	Primært 30-50 årige
Fiskested	Søer/vandløb/kyst	Søer/kyst	Søer/kyst/havfiskeri
Arter	ørred/laks/gedde/sandart/aborre	Primært ørred	Ingen speciel art/ørred
Information	Lystfiskerinternetsider og magasiner	Lystfiskerinternetsider og venner	Venner/internetsider
Overnatning	Jævnt fordelt mellem camping/sommerhus/hotel	Primært sommerhus	Primært Sommerhus
Folk med på ferie	Familie/venner/alene	Familie/venner	familie/alene
Gns antal personer på ferien	2-4 personer (83 %)	2-4 personer (77 %)	2-4 personer (83 %)
Gns længde af ferie	11 dage	11 dage	12 dage
Gns samlet forbrug på ferie	7500-11250 kr.	7500-11250 kr.	7500-11250 kr.
Gns forbrug på fiskeri på ferien	2250 kr.	1165 kr.	825 kr.

Note: Stjerne angiver den relative styrke af respondenternes præferencer. Fire stjerner angiver, at segmentet har meget stærke præferencer for egenskaben og tillægger den stor betydning for fiskeoplevelsen, mens én stjerne angiver en meget lav præference og dermed kun relativt begrænset betydning for fiskeoplevelsen. Ingen stjerne (-), angiver, at dette segment ikke tillægger egenskaben nogen betydning.

I det følgende gives nogle overordnede betragtninger om, hvilke specifikke egenskaber, som især har betydning for de forskellige segmenter af lystfisketurister.

Fangst-orienterede lystfiskere

De fangst-orienterede (udgør 57 % af turisterne) lægger især vægt på fangstopplevelsen. Det er ikke så vigtigt for denne gruppe, hvor store fiskene er. Det vigtigste er, at der er mulighed for at få mange fisk på krogen. Gruppen lægger vægt på, at der ikke er så mange andre lystfiskere på fiskepladsen, og endvidere er selve naturoplevelsen af væsentlig betydning for dem. I forhold til de to andre segmenter er dette segment af lystfiskere i højere grad yngre end 30 år, og de angiver at have brugt en del flere penge på fiskeri på seneste ferie, end det er tilfældet i de andre segmenter. Dette passer også fint med, at vi i denne gruppe fandt generelt

højere betalingsvillighed for egenskaberne ved fiskesteder.

Natur-orienterede lystfiskere

De natur-orienterede (24 %) lægger især vægt på selve naturoplevelsen på fiskepladsen, hvori mod fangstmulighederne ikke er så vigtige. For denne gruppe gør det ikke så meget, at der er enkelte andre lystfiskere på fiskepladsen, men man ønsker ikke at 'stå skulder ved skulder', da dette også kan påvirke oplevelsen af naturen i negativ retning. Sammenlignet med de andre segmenter er disse lystfiskere overvejende personer yngre end 40 år, og de angiver, at de i gennemsnit brugte 1165 kr. på deres seneste lystfiskerferie.

Trofæ-fiskeri-orienterede lystfiskere

De trofæ-fiskeri-orienterede (19 %) lægger især vægt på at fange den store fisk, det kunne

fx være en stor havørred eller store regnbueørreder fra put-and-take. Det betyder ikke noget for de trofæ-fiskeri-orienterede, at der står mange andre lystfiskere på fiskepladsen, så længe der er mulighed for at fange store fisk (måske er det endda en fordel, at der er mange andre at vise trofæ-fisken frem for). Gruppen er aldersmæssigt omkring 30-50 år, dvs. generelt lidt ældre end de to andre grupper. Denne gruppe blandt de tyske lystfisketurister er også dem, der bruger færrest penge på fiskeriet under ferien. De har i gennemsnit brugt 825 kr. på deres seneste lystfiskerferie.

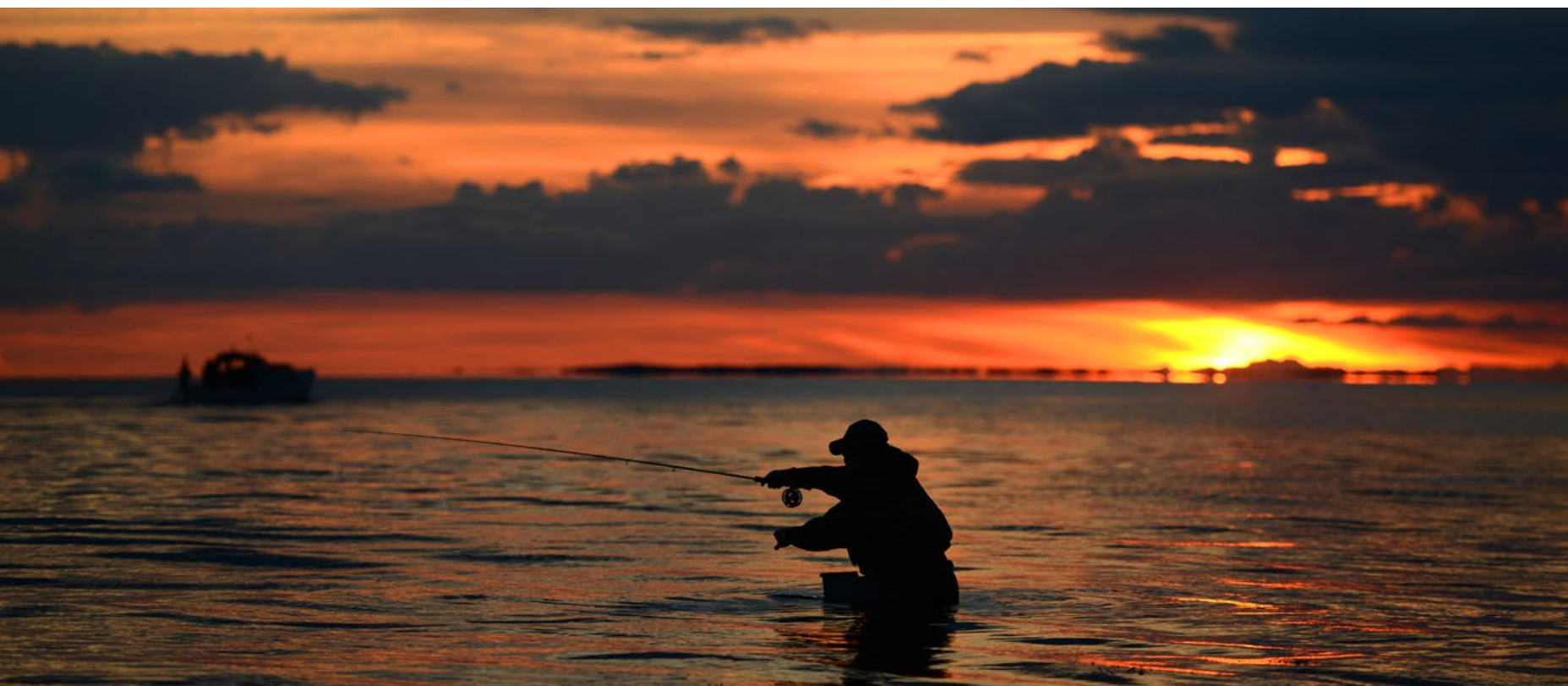
Målrettet indsats kan øge antallet af lystfiskere

Overordnet viser undersøgelsen, at for at kunne tiltrække lystfisketurister, skal man tænke i flere af de forskellige dimensioner (fangstforhold, miljø og naturforhold), som knytter sig

til 'den gode fiskeoplevelse'. Fiskeforholdene i kommunerne varierer, men det er vigtigt at overveje, hvilke segmenter af lystfiskere man mest sandsynligt vil kunne tiltrække, med de fiskevande der er til rådighed i kommunen.

Dernæst bør man overveje, hvilke forvaltningsmæssige tiltag der evt. kan bidrage til at gøre det endnu mere attraktivt for det segment, man gerne vil tiltrække. Det kunne fx være udsætning af fiskeyngel eller regler om minimumsstørrelser for hjemtag af fangede fisk, men det kunne også være etablering af nye overnatningsmuligheder eller lignende infrastruktur.

Endelig bør man overveje, hvilken markedsføringsstrategi, der mest effektivt vil nå ud til segmentet, hvorfra man håber at tiltrække flere tyske lystfisketurister.

Teksten bygger på følgende referencer:

Jensen, C. L., Nissen, C. J. V., Olsen, S. B., & Boesen, M. V. (2010). *Analyse af tyske lystfisketuristers valg af ferieland - med fokus på Danmark*. København: Fødevareøkonomisk Institut, Københavns Universitet. Rapport, Nr. 203.

Mohammed Hussen Alemu, Morten Raun Mørkbak Søren Bøye Olsen Carsten Lyng Jensen (2013) *Attending to the Reasons for Attribute Non-attendance in Choice Experiments*. *Environment Resource Economics* 54: 333-359. doi.: 10.1007/s10640-012-9597-8.

Bonnichsen, O, C.L Jensen, and S.B Olsen (2016) *Fishing for more tourists - an empirical investigation of tourist anglers' preferences for angling site quality*. IFRO Working Paper 2016/10. Københavns Universitet.

Sæt pris på naturen

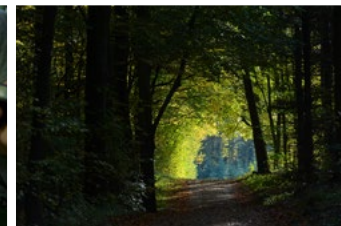
KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Sæt pris på naturen

Redaktion: Jesper Sølvér Schou, Jørn Jensen og Bo Jellesmark Thorsen

Udgivet af:

*Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi ved
Københavns Universitet med økonomisk støtte fra
15. JUNI FONDEN*

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Indhold

INDHOLD	2	KAPITEL 2		KAPITEL 3		KAPITEL 5	
FORORD	4	NATURENS ARTER OG ØKOSYSTEMER	54	NATUREN OG DET RENE VAND	84	NATUR, SUNDHED OG ØKONOMI	126
VI SÆTTER ALLE PRIS PÅ NATUREN - MEN HVORDAN?	7	7 Bevarelse af den danske hede	56	13 Det rene grundvand	87	20 Naturen og sundheden - har vi evidensen?	129
Jørgen Steen Nielsen		Niels Strange, Bo Jellesmark Thorsen og Jette Bredahl Jacobsen		Berit Hasler, Thomas Hedemark Lundhede, Louise Martinsen og Jesper Sølvér Schou		Bo Jellesmark Thorsen og Søren Bøye Olsen	
KAPITEL 1		8 Skoven og dens mange arter	63	14 Vandkvalitet i søer, vandløb og fjorde	90	KAPITEL 6	
NATURENS REKREATIVE VÆRDI	17	Suzanne Elizabeth Vedel		Berit Hasler, Alex Dubgaard, Søren Bøye Olsen og Jesper Sølvér Schou		NATURENS PLADS I BESLUTNINGER	134
1 Værdisætning af adgang til friluftsliv i Mols Bjerge	19	9 Værdien af det almindelige dyreliv	69	15 Skoven er dejlig - også for grundvandet	97	21 Hvordan bevares biodiversiteten omkostningseffektivt i Danmark?	137
Alex Dubgaard		Thomas Hedemark Lundhede, Jette Bredahl Jacobsen og Bo Jellesmark Thorsen		Thomas Bue Bjørner og Jørgen Dejgård Jensen		Anders Højgård Petersen og Carsten Rahbek	
2 Du sætter pris på natur, når du går en tur	27	10 Natur og klimaforandringer	73			22 Cost-benefit analysen af Skjern Å-projektet	143
Thomas Bue Bjørner og Mette Termansen		Thomas Hedemark Lundhede, Jette Bredahl Jacobsen, Bo Jellesmark Thorsen og Niels Strange		KAPITEL 4		Alex Dubgaard	
3 Værdien af rekreative områder nær ved boliger	33	11 Naturbeskyttelse på tværs af grænser	76	STÅR NATUREN BARE I VEJEN?	100	23 Betyder det noget, hvor vi beskytter heden?	153
Toke Emil Panduro		Jette Bredahl Jacobsen, Bo Jellesmark Thorsen, Niels Strange og Thomas Hedemark Lundhede		16 Værdien af stilhed - prisen på støj	103	Niels Strange, Jette Bredahl Jacobsen og Bo Jellesmark Thorsen	
4 Hvad gør jagten værdifuld?	38	12 Naturens ikke-værdisatte ydelser	81	Kathrine von Grævenitz		24 Hvor skal vindmøllen stå?	161
Thomas Hedemark Lundhede, Jette Bredahl Jacobsen og Bo Jellesmark Thorsen		Jørn Jensen		17 Hist hvor vejen slår en bugt	109	Cathrine U. Jensen	
5 Hvad trækker en lystfisker til?	43			Søren Bøye Olsen			
Carsten Lynge Jensen og Søren Bøye Olsen				18 Vindmøller, udsigt og støj	117	METODER TIL VÆRDISÆTNING AF MILJØGODER	165
6 Hvad giver skovene værdi?	49			Cathrine U. Jensen		Jesper Sølvér Schou og Bo Jellesmark Thorsen	
Thomas Hedemark Lundhede og Søren Bøye Olsen				19 Værdien af havvindmøllers indflydelse på kystlandskabets udseende	123	REDAKTION & FORFATTERE	174
				Jacob Ladenburg			

Dokumentet er interaktivt. Krydshenvisninger til andre afsnit er markeret med **blåt**. Links til relevante websider er markeret med **kursiv**.

Klik på det ønskede afsnit i indholdsfortegnelsen og hop direkte derhen. Vend tilbage til Indhold med menuikonet nederst på siderne.

Forord

Hvad er prisen på naturen og på miljøgoder? Det ved vi meget mere om i dag end for tre årtier siden. For gennem de sidste 25-30 år er der udført en stor mængde miljøøkonomisk forskning i Danmark, og en god del af forskningen har netop omfattet værdisætning af miljøgoder - eller 'sat priser på naturen'.

I dag kan vi i væsentlig grad sætte pris på naturens goder - også i kroner og øre, som det kan ses i denne bogs faglige kapitler. Budskabet fra samtlige undersøgelser er, at befolkningen i al almindelighed er villige til at betale ganske meget for at sikre natur- og miljøgoder.

Selv om den miljøøkonomiske forskning i Danmark har en kvalitet, som er højt anerkendt internationalt, savner man fortsat i den hjemlige andedam at se den opnåede viden forankret i de analyser og modeller, som understøtter politiske beslutninger.

En forklaring kan være, at værdisætning af miljøgoder fortsat er omgærdet med en vis skepsis i den offentlige debat, bl.a. på grund af manglende indsigt i de muligheder, som en kritisk anvendelse af den opnåede viden kan bidrage med. Det råder denne bog bod på. Med miljøøkonomien er det muligt i højere grad at frembringe mere retvisende helhedsbilleder af politiske beslutninger, hvor både omkostninger og gevinster - også de der knytter sig til natur og miljø - bringes frem i lyset.

Som redaktører af denne bog vil vi gerne give vores bidrag til at bringe naturens værdi ind i beslutningsgrundlaget. Derfor introducerer bogen en lang række af de overvejelser, som knytter sig til anvendelse af værdisætningsstudier til brug for forberedelsen af politiske beslutninger.

Den giver også et overblik over en række af de vigtigste danske studier gennem tre årtier, som 'sætter pris på naturen', ligesom der gives en introduktion til de mest almindelige metoder inden for værdisætning.

Med denne bog håber vi:

- at sætte anvendelsen af økonomiske værdisætningsstudier højt på dagsordenen, så vi kan tydeliggøre både de negative og de positive effekter på vores miljø og natur, som følger af samfundets aktiviteter og politikker.
- at værdien af natur og miljø kan få en fast plads i nationalregnskabet og i samfundsøkonomiske modeller samt en fast plads i diskussionen om Danmarks velfærd.
- at bogen formidler de miljøøkonomiske værdisætningsstudier på en måde, så de kan indgå i undervisningen i økonomi, samfund og forvaltning på gymnasie- og bachelorniveau.

Denne bog kunne ikke have været realiseret, hvis ikke så mange af landets dygtige forskere og andre fagfolk havde fundet overskuddet til at bidrage. Dette er vi meget taknemmelige for.

Desuden skal der lyde en stor tak til I5. Juni Fonden, der beredvilligt og fremsynet har finansieret dette bogprojekt, så vi for alvor har kunnet vise, hvordan man sætter pris på naturen.

**Jesper Sølvér Schou, Jørn Jensen
og Bo Jellesmark Thorsen**
Frederiksberg, juni 2018

"Samfundet bygger på en kontrakt mellem dem, der er i live, dem, der er døde, og dem, der endnu ikke er født." Sådan sagde den britiske 1700-tals-filosof Edmund Burke. At værne om naturen er netop et mix af respekt for dem, der var før os, og dem, der følger efter os. Vores børn og børnebørn. Vi har meget mere at tage hensyn til end os selv. I det lys er det oplagt, at vi skal værne om naturen og biodiversiteten og sikre klodens klima.